

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi liikevaihtoverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että posti- ja telelaitoksen sekä toimiluvan varaisten puhelinlaitosten harjoittamasta telepalvelusta aletaan ensi vuoden

alusta lukien periä liikevaihtoveroa. Esitys ei koske yleisradiotoimintaa.

Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1984.

YLEISPERUSTELUT

1. Yleistä

Valtion tulo- ja menoarvion tasapainottamiseksi vuonna 1984 on selvitetty välillisten verojen ja erityisesti liikevaihtoveron verotuspohjan laajentamista nykyisestään. Tutkittaessa mahdollisuuksia kantaa liikevaihtoverotuksen ulkopuolella nykyisellään olevista eri palveluista veroa on ilmennyt, että teleliikenteen saattaminen verolle olisi johdonmukainen askel kohti liikevaihtoveron verotuspohjan laajentamista koskemaan paitsi tavaroita myös palveluja. Sitä paitsi se aiheuttaisi verovelvollisten piirin suppeuden johdosta vain vähän hallinnollisia kustannuksia verotuottoon nähden. Koska telepalvelujen käyttö lisäksi jatkuvasti lisääntyy, on hallitus päättänyt esittää laajennettavaksi välillisten verojen verotuspohjaa saattamalla verolle posti- ja telelaitoksen sekä yksityisten puhelinlaitosten harjoittaman puhelin-, lennätin-, datasiirto- ja niihin verrattavan teleliikenteen ensi vuoden alusta lukien.

2. Nykyinen tilanne

Puhelinlaitokset samoin kuin posti- ja telelaitos perivät puhelin- ja muiden telepalvelujen käyttäjiltä erilaisia maksuja. Näihin maksuihin ei nykyisellään sisälly liikevaihtoveroa, koska kysymys ei ole tavarahan mynnistä tai tavaraan kohdistuvista työsuorituksista, vaan liikevaihtoverolain ulkopuolelle jäävästä ja siten liikevaihtoverottomasta palvelutoiminnasta. Tämän palvelutoiminnan yhteydessä telelaitokset myyvät ja vuokraavat puhelinverkkoonsa laitoksen luvalla liitettäviä puhelinlojeita ja tiedonsiirtolaitteita sekä erilaisia muita teleliikenteessä käytettäviä laitteistoja. Niin ikään ne asentavat, huoltavat ja korjaavat näitä laitteita. Tämä toiminta teleliikennetoiminnasta erillään hoidettuna olisi liikevaihtoveron alaista tavarahan myynti-, vuokraus- ja korjaustointia, josta liikevaihtoverolain nojalla tulee suorittaa liikevaihtoveroa. Liikevaihtoveroasetuksen 1 §:n nojalla telelaitokset on kuitenkin nykyisellään katsottu liikevaihtoverovapaiksi tällaisesta toiminnasta.

3. Ehdotetun veron määräytymisperusteet

Telepalvelutoiminnan saattaminen liikevaihtoverotuksen piiriin merkitsee huomattavaa periaatteellista laajennusta liikevaihtoverolain soveltamisalaan. Teleliikennetoimintaa harjoittavat laitokset tulisivat käytännön syistä ja neutraliteettinäkökohdat huomioon ottaen samalla kertaa määrättäväksi liikevaihtoveroasetuksen muutoksella verovelvolliseksi harjoittamastaan tavarann myynnistä ja vuokrauksesta sekä työsuorituksista. Tällöin näihin tavaraan kohdistuviin suorituksiin soveltuisivat sellaisenaan jo nykyisin voimassa olevat liikevaihtoveron määräämistä koskevat säännökset. Nyt ehdotettavat uudet säännökset olisivat tarpeen vain siltä osin kuin on kysymys varsinaisten telepalvelujen verottamisesta. Kun kaikkia näitä toimintoja tulitisiin verottamaan yhdenmukaisilla perusteilla, välttyttäisiin monenlaisilta rajankäyntiongelmilta.

Telelaitosten verolliseen liikevaihtoon luettaisiin ensinnäkin tavarann myynnistä ja vuokrauksesta saadut tulot sekä tulot sellaisista valmistus- ja asennustyösuorituksista, jotka jo vanhastaan ovat liikevaihtoverotuksen kohteena. Tällöin on pantava merkille, että merkittävä osa yleisestä televerkosta muodostaa niin sanotun pysyvän rakennelman, jonka rakentamistyöstä ei liikevaihtoveroa ole suoritettava. Liikevaihtoverotuksen kohteita ovat kuitenkin muun muassa keskuslaitteistot sekä rakennukseen kuuluvat puhelinjohdot, koneistot ja muut sellaiset laitteet.

Edellä olevan lisäksi luettaisiin verolliseen liikevaihtoon teleliikenteen harjoittamisesta kanneut maksut ja muut korvaukset. Alalla käytettävien hinnoittelujärjestelmien monitahoisuudesta johtuu, että myös erilaiset varsinaisen telepalvelumaksun ohessa palvelun käyttäjältä perityt maksut, joissa asiallisesti on kysymys telepalvelusuorituksen myynnistä, tulisivat verotuksen kohteeksi. Tällöin olisi kysymys esimerkiksi niin sanotusta perusmaksusta tai erilaisista asennus- ja huoltokorvauksista taikka maksusta, joka kanneut puhelinluetteloon otetuista ylimääräisistä tiedoista. Liikevaihtoverotus ei kuitenkaan koskisi mainontaa. Veroa ei myöskään suoritettaisi pääomanluonteisista osake- tai osuusmaksuista tai vastaavista kertaluonteisista eristä, jotka oikeuttavat liittymän saamiseen.

Veron kertautumisen estämiseksi ja siihen liittyvistä neutraliteettisyistä tulisi edellä mainitusta toiminnasta verovelvollisiksi määrättäville teleliikenteen harjoittajille myöntää ostovähennys-

oikeus paitsi myyntitarkoitusta varten hankituista tavaroista myös tätä tarkoitusta varten hankituista telepalveluista. Viimeksi mainituilla tarkoitetaan lähinnä posti- ja telelaitoksen kaukopuheluista veloittamia erä. Toiselta verovelvolliselta hankittu tavara tulisi myyntitarkoitukseen ja oikeuttaisi ostovähennyksen tekemiseen ensinnäkin silloin, kun se tulisi liiketoiminnan muodossa myytäväksi tai vuokrattavaksi joko sellaisenaan tahi muuhun tavaraan sisältyvänä taikka välittömästi ensikäytössä kulutettavaksi myytävän tai vuokrattavan tavarann valmistuksessa tai liikevaihtoverollisissa työsuorituksissa. Kun telepalvelutoiminta nyt tulisi saman liikevaihtoverojärjestelmän piiriin kuin esimerkiksi tavarann vuokraus, olisi lisäksi asianmukaista, että sellainen tilaajapäätelaite tai muu vastaava tavara, joka tulee luovutettavaksi teleasiakkaan hallintaan samalla tavoin, kuin jos se olisi myyty tai vuokrattu hänelle liikevaihtoverolaissa tarkoitettulla tavalla, oikeuttaisi ostovähennyksen tekemiseen myös siinä tapauksessa, että luovutuksesta ei perittäisi maksua vuokran vaan liikevaihtoveron alaisen teleliikennemaksun nimellä.

Telepalvelutoiminnan kohdalla tällä tavoin erikseen säädetty myyntitarkoituskäsite ulottaisi tässä tarkoitettun ostovähennysmenettelyn myös sellaisiin talojakamon jälkeisten talojohdten raaka-aineisiin, jotka tulevat luovutettaviksi teleasiakkaan omistukseen ja hallintaan. Ostovähennys ei sitä vastoin tulisi kysymykseen tapauksessa, jossa telelaitos luovuttaa asiakkaalle pysyvän yhteyden telelaitoksen omien ja omassa hallinnassa olevien puhelinkaapelien ja -laitteiden kautta. Muidenkaan telelaitoksen harjoittamansa palvelutoimintaa varten hankkimien omien investointien vähentämisen mahdollisuutta ei olisi.

Koska telepalvelun harjoittajilla olisi ensi vuoden alusta lukien myyntitarkoitukseen hankittujen tavaroiden vähennysoikeus, se rajoittaisi kuluvan vuoden normaalia tavaroiden ostotoimintaa ja siirtäisi sen ensi vuoden puolelle. Tämän vuoksi myönnettäisiin vähennysoikeus jo 1.10.1983 tai sen jälkeen hankituista tavaroista.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Veron tuotoksi vuositasona arvioidaan noin 700 miljoonaa markkaa. Veron kassaperusteinen tuotto veron ensimmäisenä kantovuonna eli vuonna 1984 olisi kuitenkin huomattavasti tätä alempi. Vuoden 1984 verotuoton vähäisyys joh-

tuu siitä, että teleliikennemaksut laskutetaan yleensä 2 kuukauden jaksoissa sekä siitä, että veloituskasku lähetetään asiakkaan maksettavaksi noin runsaan kuukauden viiveellä, jolloin veron tuotto suurelta osin vuoden 1984 neljältä viimeiseltä kuukaudelta kertyy vasta vuoden 1985 puolella. Telepalvelun saattaminen edellä esitetyllä tavalla veronalaiseksi merkitsee sitä, että veloitettavat maksut nousevat. Tämän arvioidaan mer-

kitsevän noin 0,13 prosentin nousua kuluttajahintaindeksiin.

5. Säättämisyjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisyjärjestyksessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. Liikevaihtoverotuksen soveltamisalaa koskeva pääsäännös sisältyy lain 1 §:ään. Sen mukaan veroa on suoritettava liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarankäytön myynnistä. Tavarankäytönä pidetään myös vuokrausta, tarjoilua sekä tavarankäytön valmistamista ja eräitä tavarankäytön kohdistuvia työsuorituksia. Niin ikään tavarankäytön maahantuonnista on suoritettava veroa. Tavarankäytön myynnistä ulkomaille puolestaan ei suoriteta veroa. Koska lain 1 § koskee vain tavarankäytön, muutettaisiin se vastaamaan myös teleliikenteen verottamista. Siten 1 momentissa säädettäisiin verolliseksi palvelusuorituksiksi puhelin- ja muun sellaisen telepalvelun myynti ja 4 momentissa verottomaksi telepalvelun myynti ulkomaille. Verottomasta telepalvelusta on kysymys silloin kun posti- ja telelaitos saa ulkomailta korvauksia verkkonsa käyttämisestä.

1 a §. Pykälässä määriteltäisiin telepalvelun myynnin käsite. Verollista telepalvelun myyntiä olisi siten televerkkojen kautta tapahtuva teletoiminta, kuten puhelin, teleksi, teleteksi, telekopiointi ja datasiirto, kun sitä harjoittaa 6 §:ssä mainittu telelaitos. Siltä osin kuin telelaitos harjoittaa tavarankäytön myyntiä, vuokrausta tai valmistusta taikka suorittaa tavarankäytön kohdistuvia lain 1 §:n 3 momentissa mainittuja työsuorituksia se olisi jo nykyisin voimassa olevien säännösten nojalla velvollinen suorittamaan liikevaihtoveroa. Telelaitos olisi siten velvollinen suorittamaan veroa paitsi tavarankäytön myös telepalvelun myynnistä. Telepalvelun myyntiin kuuluisi myös sen yhteydessä käytettävän tavarankäytön luovuttaminen. Telepalvelun myynnin verotusarvon tarkempi sisältö ilmenisi 17 a §:stä.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle rajattaisiin yleisradiotoiminnan harjoittaminen. Radio- ja televisio-ohjelmien siirtokaan ei liity verolliseksi tarkoitettuun teleliikenteeseen, koska se on yleis-

radiolähetystoiminnan valmisteluun liittyvää toimintaa. Verotuksen ulkopuolelle jäisivät niin ikään radiolaitteiden käyttöluupa ja tarkastusmaksut, koska niiden osalta ei ole kysymys telepalvelun harjoittamisesta eikä tavarankäytön myynnistä.

6 §. Verovelvollisia olisivat telelaitokset eli posti- ja telelaitos ja alueelliset toimiluvanvaraiset puhelinlaitokset. Tarkoituksena on, että verovelvollinen lisää laissa säädetyn veron määrän telemaksuihinsa ja perii sen telepalvelun käyttäjältä sekä tilittää sen edelleen valtiolle. Tässä lainkohdassa säädettäisiin posti- ja telelaitos verovelvolliseksi myös tavarankäytön kohdistuvan teletoimensa eli telelaitteiden myynnin ja vuokrauksen sekä tärkeimpien telealan työsuoritusten osalta. Alueellisten puhelinlaitosten osalta tämä tapahtuisi poistamalla niiltä koskeva tavarankäytön vuokrauksen ja asennus- ja muiden työsuoritusten verovapaus säännös liikevaihtoveroasetuksesta. Koska asetuksella lisäksi on vapautettu vain muun kuin liikevaihtoverolain 1 §:ssä tarkoitettua liiketoiminnan yhteydessä tapahtuva tavarankäytön myynti liikevaihtoverosta, siitä, että telepalvelun myynti mainittaisiin 1 §:ssä, myös seuraisi puhelinlaitosten myyntitoiminnan veronalaisuus.

9 §. Koska posti- ja telelaitoksen verovelvollisena säädettäisiin 6 §:ssä, muutettaisiin 9 §:n 1 momentin sanamuoto vastaamaan tätä.

13 §. Lain 13 §, jossa säädetään, että veroa on suoritettava tavarankäytön myynnistä, muutettaisiin vastaamaan lain soveltamisalan laajentamista lisäämällä siihen säännös, että veroa on suoritettava myös telepalvelun myynnistä.

14 a §. Lain 14 §:ään sisältyvää myyntitarkoituskäsitteen määritelmää ei esitetä muutettavaksi. Verollisiksi säädettävien palvelusten ostajille ei myönnettäisi vähennysoikeutta. Niin ikään palvelusten tuottajille ei myönnettäisi investointitavaroiden vähennysoikeutta.

Telelaitosten hankkimien tavaroiden ja verollisten palvelusuoritusten osalta rajoitettaisiin kuitenkin veron kertaantumista. Tämä tapahtuisi ensinnäkin siten, että telelaitoksen katsottaisiin tässä toiminnassa hankkivan tavarain tai telepalvelun käytettäväksi myyntitarkoitukseen, jos tavara tai palvelusuoritus tulee telepalvelutoiminnan yhteydessä luovutettavaksi asiakkaalle sellaiseen tai välittömästi kulutettavaksi palvelusuorituksen tekemisen yhteydessä. Myyntitarkoitukseen hankittuna tavarana pidettäisiin esimerkiksi telelaitoksen verollisena hankkimia ja palvelutoiminnassaan asiakkaalle luovuttamia puhelinkoneita ja -luetteloita. Myös puhelinlaitosten posti- ja telelaitokselta hankkimat kaukopuhelupalvelut tulisivat puhelinlaitoksille myyntitarkoitukseen. Edellä mainitun lisäksi telelaitoksilla olisi normaali liikevaihtoverojärjestelmämme mukainen vähennysoikeus. Kun telelaitos telepalvelun yhteydessä tai muutoin harjoittaa voimassa olevan liikevaihtoverolain mukaan verollista tavarain myyntiä, olisivat telelaitoksen tavaraostot vähennyskelpoisia, jos tavarat liikevaihtoverolain 14 §:n mukaisesti tulevat myyntitarkoitukseen käytettäväksi eli liiketoiminnan muodossa myytäväksi tai vuokrattavaksi joko sellaiseen tai muuhun tavarain sisältävänä taikka välittömästi ensikäytössä kulutettavaksi myytävän tai vuokratavan tavarain valmistuksessa tai liikevaihtoverolain 1 §:n 3 momentissa mainituissa työsuorituksissa.

17 §. Myynnin verotusarvon määräytymistä koskevat säännökset sisältyvät liikevaihtoverolain 17 §:ään. Pykälän 1 momentin mukaan myynnin verotusarvoa laskettaessa sen perusteena pidetään tavarain myyntihintaa, vuokramaksua ja työsuorituksen korvausta veroa vastaava lisä mukaan luettuna. Pykälän 2 momentin mukaan verovelvollinen saa myynnin verotusarvoa laskettaessa vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun tavarain ostohinnan. Vastaavat säännökset telepalvelun osalta sisällytettäisiin tähän pykälään.

17 a §. Pykälässä määritellään esimerkinomaisesti niitä maksuja, joita pidetään telepalvelun myyntihintana. Telepalvelun myynnistä saaduiksi korvauksiksi katsottaisiin periaatteessa kaikki telelaitoksen harjoittaman telepalvelun yhteydessä asiakkailtaan perimät maksut ja korvaukset. Tällaisia olisivat varsinaisten liikenne- ja perusmaksujen lisäksi erilaiset huolto- ja kytkentämaksut, veloitus puhelinluetteloiden ylläpitämisistä riiveistä ja muut sellaiset maksut. Näitä maksuja

voitaisiin oikaista muun muassa silloin, kun kysymyksessä on liikevaihtoverolain 19 §:ssä säädetty oikaisuera tai luottotappio. Jos telelaitos sopimuksen perusteella maksaa toiselle laitokselle esimerkiksi kaukopuhelujen perintäpalkkioita, kysymyksessä olisi sellainen kuluerä, jota ei voi vähentää myynnin verotusarvoa laskettaessa.

Telelaitokset saavat puhelin- ja muissa sellaisissa luetteloissa julkaisemistaan mainoksista tuloja. Kysymyksessä eivät olisi telepalvelun myynnistä vaan mainostoiminnasta saadut korvaukset. Ne jäisivät siten verotuksen ulkopuolelle. Kuluttaja voi hankkia esimerkiksi uuden puhelinliittymän osakkaana, osuuskunnan jäsenosuutena tai taloudellisen yhdistyksen osuustodistuksena. Vastavalla tavalla kuin elinkeinotulon verotuksessa verotus ei myöskään koskisi tällaisia pääomansijoituksena suoritettavia eria. Tämän vuoksi säädettäisiin myös, etteivät telepalvelusta kannettavia korvauksia olisi osake- tai osuuspääomana saadut maksut eikä niihin verrattavat pääomanluonteiset liittymismaksut.

21 §. Pykälä sisältää säännökset veron laskemisesta. Myös telelaitos suorittaisi veron niiden laskutus- tai muiden veloitusmäärien perusteella, joilla se on ostajaa tai asiakasta kuukauden aikana veloittanut.

22 §. Lain 22 §:n 1 momentissa on säännös ostojen vähentämisajankohdasta myynnin verotusarvoa laskettaessa. Lainkohdan mukaan vähennykset saadaan tehdä siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana vähennykseen oikeutettua on toimitettua tavarasta veloitettu. Sama periaate koskisi myös telelaitoksia ja myös verollisen telepalvelun ostohinnan vähentämisajankohtaa. Siten puhelinlaitos saisi vähentää kaukopuhelumaksun siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana posti- ja telelaitos on sen veloittanut.

Liikevaihtoverolain säännöksiä sovellettaisiin niihin telepalveluihin, jotka on tehty edellä mainittuja muutoksia koskevan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Koska telepalvelun harjoittajilla olisi ensi vuoden alusta lukien myyntitarkoitukseen hankittujen tavarain vähennysoikeus, se rajoittaisi kuluvan vuoden normaalia investointitoimintaa ja siirtäisi sen ensi vuoden puolelle. Tämän vuoksi myönnettäisiin vähennysoikeus jo 1.10.1983 tai sen jälkeen hankituista tavaroista.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

liikevaihtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain (532/63) 1 §:n 1 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentin a kohta, 17 §:n 1 ja 2 momentti, 21 §:n 1 momentin a kohta ja 22 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 1 momentti 31 päivänä joulukuuta 1974 annetussa laissa (1064/74) sekä 13 §:n 1 momentin a kohta, 17 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentin a kohta ja 22 §:n 1 momentti 9 päivänä heinäkuuta 1976 annetussa laissa (608/76) ja 17 §:n 1 momentti 8 päivänä kesäkuuta 1979 annetussa laissa (523/79), sekä

lisätään lakiin uusi 1 a, 14 a ja 17 a § seuraavasti:

1 §

Valtiolle on suoritettava liikevaihtoveroa liike-toiminnan muodossa tapahtuvasta tavarán ja telepalvelun myynnistä sekä tavarán maahantuonnista sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tavarán myynnistä ulkomaille ei suoriteta veroa. Verottomaksi telepalvelun myynniksi ulkomaille katsotaan vain televerkon käyttö saapuvassa ja läpikulkuliikenteessä.

1 a §

Telepalvelun myyntinä pidetään puhelin-, lennätin-, datasiirto- ja muun sellaisen palvelun sekä muun teletoimintaan kuuluvan palvelun suorittamista korvausta vastaan. Telepalvelun myyntinä ei pidetä yleisradiolähetystoiminnan harjoittamista ja yleisradio-ohjelman siirtoa.

6 §

Velvollinen suorittamaan veroa tavarán myynnistä on se, joka harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua liiketoimintaa. Telepalvelun myynnistä on velvollinen suorittamaan veroa vain posti- ja telelaitos sekä muu, joka toimiluvan nojalla harjoittaa teletoimintaa (*telelaitos*). Posti- ja telelaitos on verovelvollinen myös teletoimensa yhteydessä harjoittamastaan tavarán myynnistä, vuokrauksesta ja valmistustyöstä sekä 1 §:n 3 momentissa tarkoitetuista työsuorituksista.

9 §

Valtio ja sen laitokset eivät 6 §:ssä mainituin poikkeuksin ole verovelvollisia. Asetuksella säädetään verovelvolliseksi sellainen liikeperiaatteiden mukaisesti hoidettava valtion laitos, joka harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Suomen Pankki ja Postipankki ovat verovelvollisia jalome-tallin maahantuonnin ja myynnin osalta.

13 §

Verovelvollisen on suoritettava veroa:

a) tavarán ja telepalvelun myynnistä; sekä

14 a §

Telelaitoksen katsotaan teletoiminnassaan hankkivan käytettäväksi myyntitarkoitukseen televerkkoon liitettävän puhelinkoneen tai muun tilaajapäätelaitteen, vaihteen tai muun sellaisen tavarán kuten puhelinluettelon tahi verollisen telepalvelun, jos tavara tai telepalvelu tulee teletoiminnan yhteydessä luovutettavaksi asiakkaalle sellaisenaan tai välittömästi kulutettavaksi teletoiminnan yhteydessä.

17 §

Myynnin verotusarvoa laskettaessa sen perusteena pidetään tavarán tai telepalvelun myyntihintaa, vuokramaksua ja työsuorituksen korvausta, veroa vastaava lisä mukaan luettuna, ja, kun tavara otetaan käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen, tavarán ostohintaa tai, jos tavarán käypä myyntihinta on tätä pienempi, viimeksi mainittua hintaa tahi, jos kysymyksessä on verovelvollisen valmistama tavara, 80 sadasosaa tavarán käyvästä myyntihinnasta. Milloin verovelvollinen, joka harjoittaa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua tarjoilua, ottaa valmistamansa aterian käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen, myynnin verotusarvona pidetään kuitenkin sen ennakonpidätystä varten vahvistettua ravintoedun raha-arvoa.

Myynnin verotusarvoa laskettaessa verovelvollinen saa vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun tai verollisena itse maahantuodun tavarán ostohinnan. Sen lisäksi saa telelaitos vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun telepalvelun ostohinnan.

17 a §

Telepalvelusta perittävänä korvauksena pidetään myös sellaista telelaitoksen omaan televerkkoon kohdistuvasta työsuorituksesta perittävää korvausta, asennus- tai huoltopalkkiota, perusmaksua, luettelotekstimaksua tai muuta korvausta, joka tässä toiminassa peritään varsinaisesta telepalvelumaksusta erillisenä eränä. Korvaukseksi telepalvelusta ei katsota osake- tai osuuspääomana ja muuna pääomansijoituksena saatuja eräiä eikä perittyjä liittymismaksuja, jotka palautetaan suorittajalle tai joilla saadut edut suorittajalla on oikeus siirtää kolmannelle henkilölle.

21 §

Vero lasketaan kalenterikuukausittain:

a) niiden laskutus- tai muiden veloitusmäärien perusteella, joilla verovelvollinen on ostajaa tai asiakasta toimitetusta tavarasta tai telepalvelusta kuukauden aikana veloittanut, tai, ellei laskutusta tai muuta veloitusta käytetä, verovelvolliselle toimitetusta tavarasta tai telepalvelusta kuukauden aikana kertyneiden myyntihintojen, vuokramaksujen ja työsuoritusten korvausten perusteella;

22 §

Edellä 17 §:n 2 momentissa ja 18 §:ssä säädetty vähennykset saadaan tehdä siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana vähennykseen oikeutettua on toimitetusta tavarasta tai telepalvelusta veloitettu, sekä 19 §:ssä säädetty vähennys siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana ostohyvitys, ylijää-

mäpalautus tai vuosi-, vaihto- tai käteisalennus on annettu taikka luottotappio on syntynyt. Maahantuodun tavarana osalta saadaan 17 §:n 2 momentissa tai 18 §:ssä säädetty vähennys tehdä siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana tavara on tullattu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1984, ja sitä sovelletaan telepalveluun, joka on tehty lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Lakia sovelletaan myös, milloin myyty tavara on toimitettu tai tavara on otettu käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen taikka jos vuokramaksu on veloitettu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Jos tavarana toimittaminen tai työsuorituksen tekeminen on lain voimaantullessa kesken, sovelletaan tätä lakia vain niihin tavaroihin, jotka toimitetaan asennuspaikalle tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, sekä työsuorituksen siihen osaan, joka tapahtuu tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Telelaitos saa myynnin verotusarvoa laskettaessa vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun tai verollisena itse maahantuodun tavarana ostohinnan, jos tavara on toimitettu tai luovutettu tullivalvonnasta telelaitokselle 1 päivänä lokakuuta 1983 tai sen jälkeen. Tämä vähennys saadaan tehdä myynnin verotusarvoa vuoden 1984 ensimmäiseltä verokaudelta laskettaessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*

Laki

liikevaihtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain (532/63) 1 §:n 1 ja 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentin a kohta, 17 §:n 1 ja 2 momentti, 21 §:n 1 momentin a kohta ja 22 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 1 momentti 31 päivänä joulukuuta 1974 annetussa laissa (1064/74) sekä 13 §:n 1 momentin a kohta, 17 §:n 2 momentti, 21 §:n 1 momentin a kohta ja 22 §:n 1 momentti 9 päivänä heinäkuuta 1976 annetussa laissa (608/76) ja 17 §:n 1 momentti 8 päivänä kesäkuuta 1979 annetussa laissa (523/79), sekä

lisätään lakiin uusi 1 a, 14 a ja 17 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §.

Tavarán myynnistä, joka tapahtuu liiketoiminnan muodossa, ja maahantuonnista on suoritettava valtiolle liikevaihtoveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tavarán myynnistä ulkomaille ei suoriteta veroa.

6 §.

Velvollinen suorittamaan veroa tavarán myynnistä on se, joka harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua liiketoimintaa

Ehdotus

1 §

Valtiolle on suoritettava liikevaihtoveroa liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarán ja telepalvelun myynnistä sekä tavarán maahantuonnista sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tavarán myynnistä ulkomaille ei suoriteta veroa. Verottomaksi telepalvelun myynniksi ulkomaille katsotaan vain televerkon käyttö saapuvassa ja läpikulkuliikenteessä.

1 a §

Telepalvelun myyntinä pidetään puhelin-, lennätin-, datasiirto- ja muun sellaisen palvelun sekä muun teletoimintaan kuuluvan palvelun suorittamista korvausta vastaan. Telepalvelun myyntinä ei pidetä yleisradiolähetystoiminnan harjoittamista ja yleisradio-ohjelman siirtoa.

6 §

Velvollinen suorittamaan veroa tavarán myynnistä on se, joka harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua liiketoimintaa. *Telepalvelun myynnistä on velvollinen suorittamaan veroa vain posti- ja telelaitos sekä muu, joka toimiluvan nojalla harjoittaa teletoimintaa (telelaitos).* Posti- ja telelaitos on verovelvollinen myös teletoimensa yhteydessä harjoittamastaan tavarán myynnistä, vuokrauksesta ja valmistustyöstä sekä 1 §:n 3 momentissa tarkoitetuista työsuorituksista.

Voimassa oleva laki

9 §.

Valtio ja sen laitokset eivät verovelvollisia. Asetuksella säädetään verovelvolliseksi sellainen liikeperiaatteiden mukaisesti hoidettava valtion laitos, joka harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Suomen Pankki ja Postipankki ovat verovelvollisia jalometallin maahantuonnin ja myynnin osalta.

13 §.

Verovelvollisen on suoritettava veroa:

a) tavaran myynnistä; sekä

17 §.

Myyntin verotusarvoa laskettaessa sen perusteena pidetään tavaran myyntihintaa, vuokramaksua ja työsuorituksen korvausta, veroa vastaava lisä mukaan luettuna, ja, kun tavara otetaan käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen, tavaran ostohintaa tai, jos tavaran käypä myyntihinta on tätä pienempi, viimeksi mainittua hintaa tahi, jos kysymyksessä on verovelvollisen valmistama tavara, 80 sadasosaa tavaran käyvästä myyntihinnasta. Milloin verovelvollinen, joka harjoittaa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua tarjoilua, ottaa valmistamansa aterian käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen, myyntin verotusarvona pidetään kuitenkin sen ennakonpidätystä varten vahvistettua ravintoedun rahaa.

Myyntin verotusarvoa laskettaessa verovelvollinen saa vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun tai verollisena itse maahantuodun tavaran ostohinnan.

Ehdotus

9 §

Valtio ja sen laitokset eivät 6 §:ssä mainituin poikkeuksin ole verovelvollisia. Asetuksella säädetään verovelvolliseksi sellainen liikeperiaatteiden mukaisesti hoidettava valtion laitos, joka harjoittaa 1 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Suomen Pankki ja Postipankki ovat verovelvollisia jalometallin maahantuonnin ja myynnin osalta.

13 §

Verovelvollisen on suoritettava veroa:

a) tavaran ja telepalvelun myynnistä; sekä

14 a §

Telelaitoksen katsotaan teletoiminnassaan hankkivan käytettäväksi myyntitarkoitukseen televerkkoon liitettävän puhelinkoneen tai muun tilaajapäätelaitteen, vaihteen, tai muun sellaisen tavaran kuten puhelinluettelon tahi verollisen telepalvelun, jos tavara tai telepalvelu tulee teletoiminnan yhteydessä luovutettavaksi asiakkaalle sellaisenaan tai välittömästi kulutettavaksi teletoiminnan yhteydessä.

17 §

Myyntin verotusarvoa laskettaessa sen perusteena pidetään tavaran tai telepalvelun myyntihintaa, vuokramaksua ja työsuorituksen korvausta, veroa vastaava lisä mukaan luettuna, ja, kun tavara otetaan käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen, tavaran ostohintaa tai, jos tavaran käypä myyntihinta on tätä pienempi, viimeksi mainittua hintaa tahi, jos kysymyksessä on verovelvollisen valmistama tavara, 80 sadasosaa tavaran käyvästä myyntihinnasta. Milloin verovelvollinen, joka harjoittaa 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua tarjoilua, ottaa valmistamansa aterian käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen, myyntin verotusarvona pidetään kuitenkin sen ennakonpidätystä varten vahvistettua ravintoedun rahaa.

Myyntin verotusarvoa laskettaessa verovelvollinen saa vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun tai verollisena itse maahantuodun tavaran ostohinnan. Sen lisäksi saa telelaitos vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun telepalvelun ostohinnan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §.

Vero lasketaan kalenterikuukausittain:

a) niiden laskutus- tai muiden veloitusmäärien perusteella, joilla verovelvollinen on ostajaa tai asiakasta toimitetusta tavarasta kuukauden aikana veloittanut, tai, ellei laskutusta tai muuta veloitusta käytetä, verovelvolliselle toimitetusta tavarasta kuukauden aikana kertyneiden myyntihintojen, vuokramaksujen ja työsuoritusten korvausten perusteella;

22 §.

Edellä 17 §:n 2 momentissa ja 18 §:ssä säädetty vähennykset saadaan tehdä siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana vähennykseen oikeutettua on toimitetusta tavarasta veloitettu, sekä 19 §:ssä säädetty vähennys siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana ostohyvitys, ylijäämäpalautus tai vuosi-, vaihto- tahi käteisalennus on annettu taikka luottotappio on syntynyt. Maahantuodun tavarahan osalta saadaan 17 §:n 2 momentissa ja 18 §:ssä säädetty vähennys tehdä siltä kalenterikuukaudelta, minkä aikana tavara on tullattu.

17 a §

Telepalvelusta perittävänä korvauksena pidetään myös sellaista telelaitoksen omaan televerkkoon kohdistuvasta työsuorituksesta perittävää korvausta, asennus- tai huoltopalkkiota, perusmaksua, luettelotekstimaksua tai muuta korvausta, joka tässä toiminnassa peritään varsinaisesta telepalvelumaksusta erillisenä eränä. Korvaukseksi telepalvelusta ei katsota osake- tai osuuspääomana ja muuna pääomansijoituksena saatuja eräiä eikä perittyjä liittymismaksuja, jotka palautetaan suorittajalle tai joilla saadut edut suorittajalla on oikeus siirtää kolmannelle henkilölle.

21 §

Vero lasketaan kalenterikuukausittain:

a) niiden laskutus- tai muiden veloitusmäärien perusteella, joilla verovelvollinen on ostajaa tai asiakasta toimitetusta tavarasta tai telepalvelusta kuukauden aikana veloittanut, tai, ellei laskutusta tai muuta veloitusta käytetä, verovelvolliselle toimitetusta tavarasta tai telepalvelusta kuukauden aikana kertyneiden myyntihintojen, vuokramaksujen ja työsuoritusten korvausten perusteella;

22 §

Edellä 17 §:n 2 momentissa ja 18 §:ssä säädetty vähennykset saadaan tehdä siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana vähennykseen oikeutettua on toimitetusta tavarasta tai telepalvelusta veloitettu, sekä 19 §:ssä säädetty vähennys siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana ostohyvitys, ylijäämäpalautus tai vuosi-, vaihto- tahi käteisalennus on annettu taikka luottotappio on syntynyt. Maahantuodun tavarahan osalta saadaan 17 §:n 2 momentissa tai 18 §:ssä säädetty vähennys tehdä siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana tavara on tullattu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984, ja sitä sovelletaan telepalveluun, joka on tehty lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Lakia sovelletaan myös, milloin myyty tavara on toimitettu tai tavara on otettu käytettäväksi muuhun kuin myyntitarkoitukseen taikka jos vuokramaksu on veloitettu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Jos tavarahan toimittaminen tai työsuorituksen tekeminen on lain voimaantullessa kesken, sovelletaan tätä lakia vain niihin

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tavaroihin, jotka toimitetaan asennuspaikalle tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, sekä työsuorituksen siihen osaan, joka tapahtuu tämän lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Telelaitos saa myynnin verotusarvoa laskettaessa vähentää myyntitarkoitukseen käytettävän, verovelvolliselta verollisena hankitun tai verollisena itse maahantuodun tavaran ostohinnan, jos tavara on toimitettu tai luovutettu tullivalvonnasta telelaitokselle 1 päivänä lokakuuta 1983 tai sen jälkeen. Tämä vähennys saadaan tehdä myynnin verotusarvoa vuoden 1984 ensimmäiseltä verokaudelta laskettaessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.